Handboek Vrijwilligers

Bijgewerkt 15 april 2025

Nieuwste versie zie google drive

Handboek april 2025

Indeling

1. Informatie van het bestuur.
2. Huisregels
3. Algemene informatie openstelling
4. Informatie over het voeren
5. Voerschema
6. Weetjes over de Dierenweide
7. Weetjes over de dieren.

1. Informatie van het bestuur.

Doelstelling.

De dierenweide heeft de volgende doelstellingen:
Het oprichten en in stand houden van een dierenweide
Het vergroten van de levensvreugde van de bewoners van het woonzorgcentrum
De bevordering van de integratie tussen de bewoners van het woonzorgcentrum, de bewoners van de Oostergast en de overige inwoners van het dorp Zuidhorn
Het vergroten van de diversiteit in de nieuwe wijk de Oostergast
Een duurzame en sluitende exploitatie en beheer van de dierenweide

Organisatievorm.

De dierenweide is een stichting en is opgericht op 2 oktober 2009.
De stichting heeft een bestuur dat momenteel bestaat uit vijf leden:
Harrie Koning – voorzitter
Hans Schipper – penningmeester
Vacant – secretaris
Robert Vehof
Marjanne Beiboer

De stichting is geheel onafhankelijk en de bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor geleverde diensten, ook ontvangen zij geen vacatiegeld voor de bestuursvergaderingen (vacatiegeld is een vastgestelde vergoeding voor het voorbereiden en bijwonen van een bestuursvergadering).

Samenwerking met de Zijlen.

Er is een unieke samenwerking met de Zijlen. Een organisatie die zich inzet voor mensen met een beperking. De Dierenweide is voor hen een werkplek met de naam Zodiac. De medewerkers en cliënten verzorgen doordeweeks de dieren en in het weekend wordt dit gedaan door vrijwilligers van de stichting.

ANBI

De Stichting Dierenweide Oostergast is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).
Dit houdt in dat donateurs van de Stichting Dierenweide Oostergast hun donaties mogen aftrekken van de inkomsten- of vennootschapsbelasting.
Ook hoeft de Stichting geen erfbelasting of schenkingsbelasting te betalen voor erfenissen en schenkingen.

Contact

De volgende contactpersonen van het bestuur kan je altijd aan spreken. (Indien nodig, het liefst in de volgorde van boven naar beneden.)

Marjanne Beiboer	06-558 51 518	marjanne@beiboer.org	dierenarts en lid
Harrie Koning	06-136 07 459	hjkoning21@gmail.com	voorzitter
Hans Schipper	06-515 60 292	hans.schipper@hetnet.nl	penningmeester

2.Huisregels

Als bestuur hebben we enkele huisregels opgesteld die wij belangrijk vinden bij het verrichten van werk in de dierenweide.

Bezoekers

We zien dat steeds meer mensen de dierenweide weten te vinden. Wees vriendelijk naar de bezoekers toe. Probeer de vragen van bezoekers zo goed mogelijk te beantwoorden. Weet je het antwoord niet, verwijs ze dan door naar iemand die het wel weet of vraag het zelf na. Loop op mensen af als je ziet dat ze iets willen weten of hulp nodig hebben. Na bezoek adviseren de handen te wassen.

Roken

Roken is niet toegestaan in de dierenweide. Dit geldt vanzelfsprekend voor binnen, maar ook voor buiten binnen de omheining.

Kinderen

Als bestuur hebben we besloten dat kinderen mogen meehelpen bij het voeren van de dieren.
Laat ze dit niet alleen doen, maar altijd onder toezicht.
Het is aan te bevelen om ook tijdens het voeren fysiek contact met de kinderen zo veel mogelijk te vermijden

EHBO

Bij kleine verwondingen is er naast de wasbak een EHBO-doos. Bij grote of diepe verwondingen moet de huisarts worden geraadpleegd voor behandeling. Zowel bij kleine als grote verwondingen bestaat een kans op tetanus. Dit is een gevaarlijke infectie. De meeste kinderen zijn hier tegen beschermd tot een bepaalde leeftijd. Laat ouders/ begeleiders als zij dit niet zeker weten contact opnemen met hun huisarts om na te vragen of de bescherming voldoende is. Vaccinatie moet altijd binnen 24 uur na de verwonding.

Verzekering

Als dierenweide zijn we WA verzekerd voor onze vrijwilligers.

Dieren

Er wordt van iedereen die werkzaam is op de dierenweide verwacht dat zij op een respectvolle wijze omgaan met alle dieren. De dieren moeten zich immers prettig voelen in de omgang met mensen.

Diefstal

In geval van diefstal zien wij ons genoodzaakt om aangifte te doen bij de politie.

Ten slotte

Het bestuur van de dierenweide vraagt van haar vrijwilligers en bezoekers, dat zij meewerken aan het naleven van de huis - en omgangsregels. Niet alle zaken kunnen in regels worden verwoord. Dan zouden het er veel te veel worden. Dit wil natuurlijk niet zeggen dat als iets niet genoemd wordt, dit wel toelaatbaar is

3.Algemene informatie openstelling

Algemeen.

We hebben bekendgemaakt dat de Dierenweide op zaterdag en zondag open is van drie uur tot half vijf bij **droog weer**.

Er is geen vaste omschrijving wat "**droog weer**" is. Je mag zelf bepalen of je het zinvol vindt om al om drie uur te gaan als het regent.

Het voeren moet wel altijd doorgaan dus uiterlijk kwart voor vier wordt wel verwacht dat je er bent.

Er is in het kantoor (als je binnenkomt rechts na de wasbak) een kapstok om je jas op te hangen. In deze ruimte zit ook een sleutelkast met alle sleutels op nummer. Na gebruik graag op de goede plaats terughangen. De meest gebruikte sleutels hangen ook aan de serveerwagen.

In de ruimte achter de deur na de schildpad (personeelsruimte) is een opbergkast voor privéspullen.

Kantoor met berichtenbord en la met handboek

Opbergkast voor privéspullen

In het kantoor mag je plaatsnemen. Bij mooi weer kun je ook op de bank buiten gaan zitten.

In het kantoor hangt ook een berichtenbord. Hier staan actuele informatie ter aanvulling op het handboek.

Bij een Dierenweide gebeuren er elke dag wel onverwachte dingen. Ook het voeren van bepaalde dieren kan anders verlopen dan gebruikelijk. Dus altijd wel belangrijk om er naar te kijken wat er op het berichtenbord staat.

Als je wilt, maar zeker niet verplicht, kun je met de aanwezige bezem (hangt bij de binnen volière) de ruimte en het buitengebeuren aanvegen. Afval kan in de afvalbak bij de wasbak.

Werkwijze op de dag zelf.

Je hebt een sleutel van de schuifdeur gekregen. Je opent de deur door de sleutel in het slotje rechts van de deur te steken en naar rechts te draaien (Zie foto). Als de deur open is, vind je gelijk links het bedieningspaneeltje om de deur vrij te geven voor bezoekers.

Sleutelgat glazendeur en vlaggenstokhouder

Instructiepaneel

Maak de deur toegankelijk door het op één na onderste (open en sluit automatisch) of onderste symbool (deur blijft open) te drukken, het lampje ernaast gaat dan branden. Bij het paneel hangt een instructieblad

Groningse vlag opbergplaats

Iets verder links staat de vlaggenstok met de Groningse vlag. Die hang je buiten in de houder en vanaf dan is het voor iedereen duidelijk dat de Dierenweide geopend is.

Lichtknop in hal bij binnenkomst

Is het binnen te donker dan kan het licht aan. Knop zit aan de wand (zie foto)

Handig is om eerst naar het kantoor te gaan. Daar is plaats voor je eigen spullen en een kapstok. **Lees daar gelijk even de eventuele aanvullende informatie op het berichtenbord aan de wand. Er kan iets op staan over bijvoorbeeld het voeren voor dit weekend.**

Maak een rond gangetje langs de dieren, net als een boer op de zondagmiddag. Kijk of alles gezond is en er geen gekke dingen zijn gebeurd. Bij twijfel, overleg met een van de bestuursleden (namen in “Informatie van het bestuur”).

Je ontgrendelt de deur naar de kinderspeelplaats en kijkt ook buiten hoe het er voor staat (volière, konijnenheuvel en de wei). Bij mooi weer open je de zandbak.

Zandbak gesloten

Zandbak geopend

Het openen gaat gemakkelijk als je de twee handvatten gebruikt. Laatste deel opklappen en vast zetten.

Opbergkast speelgoed

Het speelgoed staat in een kast bij de zandbak.

Daarna maar afwachten of er bezoek komt. Als je wilt mag je een praatje maken met de bezoekers, maar is niet verplicht hoor! Bij mooi weer eventueel bezoekers op de zandbak en de speeltjes wijzen.

Senseo app. en voorraadkast in kantoor

Heb je zin in iets te drinken. In de voorraadkast staat hopelijk iets van je gading. Koffie kan gemaakt worden in het Senseo apparaat en er is een waterkoker voor de thee.

Tussen 15.45 uur (of wat vroeger als dat beter past) en 16.30 uur ga je de dieren voeren (zie volgend hoofdstuk).

Na het voeren zo rond 16.30 uur ga je afsluiten. Begin met de aanwezige bezoekers te vertellen dat je gaat sluiten. Geef iedereen wel even tijd om weg te gaan. Adviseer de bezoekers bij vertrek hun handen te wassen bij de wasbak of op het toilet.

Zorg wel voor een systeem bij het afsluiten. Zeker in het begin kan men gemakkelijk iets vergeten. Een volgorde kan zijn om eerst buiten te beginnen. Kijk of de voerbakken in het hek goed vergrendeld zijn. Sluit indien nodig de zandbak weer af. (dit is belangrijk om het zand schoon te houden van vogelpoep) Ruim de speelspullen op. Sluit en vergrendel de grote deur naar de kinderspeelplaats.

Serveerwagen met sleutels en litermaten

Kijk binnen of de serveerwagen weer op zijn plaats staat, met eraan twee metalen schalen, een gieter en 2 sleutels (van buiten volière en hek zandbak-wei). Kijk verder nog even rond of alles in orde is. Ga naar het kantoor en vergeet je privéspullen niet mee te nemen.

Haal de Groningse vlag uit de houder en plaats hem weer in het halletje op zijn plaats. Doe indien nodig het licht uit. (Schakelaar rechts in het halletje). Zet op het bedieningspaneeltje de schuifdeur weer op de nachtstand en ga naar buiten.

Wacht even tot de deur sluit en controleer voor de zekerheid of die in de nachtstand staat (lampje brandt naast maantje) **en je er dus niet meer in kan.**

Lichtknop en buitendeur open in de hal

Wat vergeten? Geen probleem. Open de deur weer met je sleutel. (Je hoeft niets te doen aan het bedieningspaneel.) Doe wat nodig is. Wil je er weer uit en de deur is dicht. Met de schakelaar rechts op de wand gaat deur weer open. (zie foto)

Ga, naar we hopen, voldaan naar huis.

Zijn er nog opmerkingen of wensen schroom niet om contact op te nemen met de bestuursleden die vermeld zijn.

4. Informatie over het voeren

Algemeen.

Als we het over voeren hebben dan bedoelen we het geven van **brokken, hooi, water en groenvoer** aan de dieren.

Omdat tegenwoordig bijna **elk diersoort zijn eigen brokken** heeft, is er een grote variatie aan brokken aanwezig in de Dierenweide. We hebben alles zoveel mogelijk in bakken gedaan waar de naam van het dier op staat waarvoor ze zijn. De bakken zijn binnen in het gebouw en zijn allemaal met deksels afgedicht om te voorkomen dat ratten en muizen die ook graag de Dierenweide bezoeken er niet in kunnen.

De meeste namen van de dieren die we gebruiken bij het voeren spreken voor zichzelf .

Kippen krijgen op meerdere plekken voer en ze scharrelen de hele dag hun korstje op in de wei of in het konijnen terrein. We voeren ze binnen onder de volière van de parkieten. Er staat achter het deurtje een voerautomaat. Drinkwater komt daar automatisch ter beschikking.

Deze wordt enkele keren per week gevuld maar controle of er nog genoeg in zit kan altijd. Graag vullen indien nodig. De ruimte onder de parkieten gaat in de avond dicht vanwege een ratten.

Kalkoenen hebben een voerbak die dagelijks gevuld wordt. De voerbak hangt aan het hek bij de zandbak.

Voerbak aan het hek voor schapen, geiten kan gevuld worden en daarna omgedraaid worden waardoor het bereikbaar is voor de dieren. De alpaca’s en damherten krijgen in schalen of uit de hand eten of eten na de geiten en schapen uit de voerbak.

Met de volière bedoelen we de parkieten en die voeren we binnen in het bovenste gedeelte. Voeren via een draaiplateau. Dit plateau zit voor kinderen vrij hoog.

Het is belangrijk dat we zoveel mogelijk de juiste hoeveelheid brokken geven. Om je daarbij een leidraad te geven is er een voerschema gemaakt wat we ook in dit handboek hebben opgenomen en een gelamineerd exemplaar hangt aan de serveerwagen.

Serveerwagen

De genoemde serveerwagen staat binnen. Op de serveerwagen staan allemaal maatbekers met de naam van de dieren erop. Op het onderste gedeelte staat een bak met hooi en er hangt een gieter met trechter en een metalen kom om gemakkelijk de alpaca's en damherten te kunnen voeren Aan de serveerwagen is ook een haakje voor het voerschema en sleutel buiten volière

Het gebruik van de serveerwagen wordt verderop beschreven,

Hooiruif gesloten

Het voeren van **hooi** is niet aan een hoeveelheid gebonden, dit mogen dieren altijd onbeperkt eten als er geen gras ter beschikking is. De voerruif zit in de "buitenstal" buiten in de wei. Te komen via personeelsruimte door de deur naar de buitenruimte achter de stal. Hier is opslag van hooi, stro, vegers, kruiwagens enz. Neem een kruiwagen vol hooi mee en loop door het hek naar de wei. Met sleutel nummer 2 is het hek open.

Hooiruif is te openen door het hek boven op de ruif op te tillen (zit vast op spijltjes van 3 cm) en naar de voorkant van de ruif te bewegen. Het bovenhek blijft dan hangen voor de ruif. De ruif kan nu gevuld worden. Daarna de ruif weer afsluiten, anders gaan de kippen er in broeden.

Hooiruif geopend

De ruiven en hooiballen bij de cavia's mogen altijd vol zitten.

Het **water** is belangrijk! Er moet altijd voldoende water beschikbaar zijn. Er zijn bakjes en flessen. In de wei en in de stal waar geiten, schapen, alpaca's in de winter binnen staan zijn er automatische drinkbakken aanwezig.

Bij mooi en warm weer is verversen van deze drinkmogelijkheden aan te bevelen. Als het koeler weer is, mag er bijgevuld worden. Maar verversen is natuurlijk altijd fijner voor de dieren. Wel altijd de drinkbakken eerst van rommel ontdoen.

Ook wordt er **groenvoer** genoemd in het voerschema, maar is niet standaard aanwezig.

Indien mogelijk wat van huis meebrengen. Graag wel alleen het groen wat genoemd wordt in het voerschema en ook in de aanbevolen hoeveelheden geven.

Het daadwerkelijk voeren,

De bedoeling is om het samen met kinderen te doen. We vermelden overal dat het vanaf 16.00 uur is. Graag hier rekening mee houden bij de uitvoering. Bezoekers erop attenderen dat kinderen mogen meehelpen met voeren.

Vanaf ongeveer 15.45 uur kan worden gestart met het vullen van de maatbekers op de serveerwagen met brokken uit de voorraadbakken. Ook hier helpen kinderen graag aan mee.

Een beproefde werkwijze (maar is niet verplicht!) is om een kind de kar te laten rijden en te starten bij de deur naar de kinderspeelplaats en zo het gebouw door te rijden tot bij de schildpad. Het schildpad voer staat boven haar verblijf, de vissen bij de schildpad eten hier van mee. Ook het voer bij de tropische vissen staat op het verblijf..

Je laat een kind de naam van een voerbak noemen en dan de maatbeker met die naam opzoeken op de kar. Je kijkt op de voederlijst welke hoeveelheid nodig is en laat een ander kind met de passende maatbeker de brokken uit de voorraadbak scheppen.

Ze moeten wel de juiste hoeveelheid scheppen die op het voerschema staat. Dan kunnen ze omdat we maatbekers gebruiken en ze de gewenste hoeveelheid op de maatverdeling kunnen aflezen. (moeten wel wat oudere kinderen zijn die dat kunnen) Ze vinden het prachtig om te doen. Anders aangeven hoeveel er geschept moet worden.

Zijn er meer kinderen, dan wel opletten dat iedereen wat te doen heeft en niet alleen haantje de voorste.

Bij de wasbak wordt de gieter gevuld. Wel altijd het oude water uit het gieter weggieten. Aan het eind staat de voorraadbak van het hooi en daaruit kan de bak op de serveerwagen gevuld worden.

Indien er groenvoer is, kan dat volgens het voerschema ook in de bijbehorende maatbeker worden gedaan.

Zijn alle bekers gevuld dan kan met het werkelijk voeren gestart worden.

Om duidelijkheid te houden naar het publiek en de kinderen pas na 16.00 uur starten.

Je kan zelf kiezen of je eerst buiten of eerst binnen gaat voeren. Maar als je de hiervoor gekozen aanpak van serveerwagen vullen hebt gevolgd dan sta je bij de schildpad en dan daar starten is wel handig. Hieronder dus deze volgorde beschreven.

Het voeren binnen.

Je begint bij de **geelwangschildpad**. Voer zit in de kast boven de schildpad en wisselt per dag, zie voer bewaarbakken. Kinderen vinden het heel interessant om te zien dat de schildpad dan gaat eten. Van tevoren kan er klaver worden geplukt uit het gras buiten om als groenvoer te geven als je geen bladgroente hebt meegenomen.

De **cavia's zijn gemakkelijk.** In het verblijf de voerbakjes laten vullen. Ook de hooibollen opnieuw vullen en de drinkflessen controleren en waar nodig leegmaken in de wasbak en met gieter en trechter door kinderen laten vullen. (vinden ze heel leuk om te doen). Flessen in het caviadorp zitten verborgen in de 2 houten huisjes tegen de achterwand.

De **chinchilla's** zitten ook weer te hoog voor de kinderen. Dus zelf voerbakje controleren en alleen als het (bijna) leeg is er uitnemen en dan kunnen de kinderen het wel vullen. Er moet ook wat hooi in het bovenste gedeelte op de bodem van het verblijf. En de waterfles moet nagekeken worden. Wat wel leuk is om met de kinderen de zandfles, die op de bodem van het verblijf staat, te zeven. (Deze zandfles gebruiken ze om een zandbad te nemen, zo blijft hun vacht mooi) In de voorraadbak van de chinchilla's (staat er onder) staat een emmer met zeef. Fles uit het verblijf halen en zand in de zeef doen. Kinderen laten zeven en de poepjes in de afvalemmer laten doen. Dan zand weer terug in de fles. Kinderen vinden het heel leuk om te doen. Let wel goed op bij alles wat je bij de chinchilla's doet. Deurtje niet te ver open en alles rustig doen.
Ze zitten zo rustig op hun plankje, maar het is schijn. Ze kunnen heel goed springen en als het deurtje te ver of te lang open staat wagen ze de sprong. Zijn ze er uit dan hebben we een probleem….Je krijgt ze er zelf NIET meer in. Ook niet proberen s.v.p. Dus wat je kan doen is deuren gesloten houden en hulp bellen (namen zie bij informatie bestuur).

Krukje in kast

Bij de **papegaaien** is er ook een draaiplateau met voerbakken en een draaiplateau met waterbak. Ze zitten beiden nog redelijk hoog, maar grotere kinderen kunnen er wel bij. Of krukjes gebruiken, deze staan in kast bij de ingang schuifdeur. Bij het opendraaien er goed opletten dat er geen papegaai tussen de spleet zit en direct helemaal rond draaien zodat de spleet gesloten is. Anders is er kans dat er een papegaai ontsnapt en dan is er wel paniek. Gelijk de deuren sluiten en zorgen dat de papegaai binnen blijft. Bellen met een alarmnummer genoemd in dit handboek en handelen zoals die adviseert. Dus voorkomen is het allerbeste. Drinkbak altijd goed (laten) schoonmaken en afborstelen bij de wasbak. Daarna kan een kind het weer vullen met de gieter. (Dan hoeft het kind niet vanaf de wasbak naar de papegaaien met een bakje met water te lopen). Het voer verdelen over de 2 andere bakjes. Dan snel alles terugdraaien en goed afsluiten met de grendel.

In de binnenvolière **parkieten** zit een draaiplateau waar voerbakken in zitten. Deze zit hoog. Eventueel krukken gebruiken die te vinden zijn in de kast bij de ingang schuifdeur. Meestal zit er voldoende in en is aanvullen niet nodig. Wel is het nodig de kafjes buiten van de zaadjes te blazen, zodat de parkieten weer bij de zaadjes kunnen. Het voer in de maatbeker kan dan terug naar de voorraadbak. Water zit in een omgekeerde fles, dit is een moeilijke waterfles bij keren van de fles is er vaak verlies van water.

De binnenren van de kippen zit onder de binnenvolière van de parkieten. Deurtje kan open en voerautomaat indien nodig vullen. Water komt automatisch. Eventueel de rand van de automatische waterbak schoonmaken

Het voeren buiten.

In de buitenvolière zitten op dit moment tortelduiven die niet in de binnenvolière eten. Graag de grote waterbak schoonmaken verversen en een klein bakje met volière voer vullen voor de tortelduiven. De water is voor de **(valk)parkieten** een wasbak om zich te wassen. Vullen kan weer met de gieter. Dan hoeven de kinderen niet met een volle waterbak te lopen.

De **konijnen** voerbak staat achter het groene deurtje en is een vrij grote schaal. Water in flessen en waterbak. Zeker met warm weer het water verversen. Ook hier is inzet van de gieter aan te bevelen. Kinderen kunnen gemakkelijker de gieter vullen en vinden het vullen van de flessen met gieter en trechter heel spannend en leuk. Kijk ook of er voldoende hooi in de 3 ruiven zit.

Voerbak in het hek

Het voeren van de weidedieren begint altijd met de **geiten en schapen**. Het voer geven in de voerbak die in het hek is gebouwd. Je drukt het boven hek met de uithouders richting de wei. Nu kunnen de dieren er niet meer bij. Let op dat de uithouders in de veiligheidsstand staat. De dieren drukken behoorlijk tegen de klep. Laat kinderen het voer verdelen over de bakken.Geiten en schapen ieder in een eigen kant van de bak.

Als geiten en schapen samen gevoerd worden dan krijgen ze schapenbrok! In geitenbrok zit te veel koper voor de schapen.

Ga er maar vanuit dat links voor de geiten is en bij het gebouw voor de schapen. Maar het is niet zo belangrijk. Ze pakken toch eten bij elkaar. Als de bakken gevuld zijn, het bovenhek weer terugplaatsen en de uithouders weer vastzetten.

Enkele vrijwilligers voeren de nog resterende dieren in de wei met schalen. Helaas zijn de geiten erg opdringerig en kunnen je omver lopen. Vertrouw je de dieren niet, voer dan over het hek en ga niet in de wei met kinderen.

Hoewel **de alpaca's en de damherten** ook gelijk mee gaan eten met de geiten en schapen, is het de bedoeling dat ze toch zoveel mogelijk hun eigen voer krijgen. Dit kan met hulp van de metalen kommen, deze kommen over het hek vasthouden of het te strooien op het pad achter het hek naar de duiventil.

In de stal staat een bak met mineralen voor de alpaca's, deze worden in de ochtend gegeven gegeven door de mensen van de Zijlen of de weekend vrijwilliger in de ochtend.

Voer la kalkoenen

Onderin het hek de voerbak voor de **kalkoen.**

Eieren rapen

In de wei staat een kippenhok . Elke dag leggen de kippen eieren in het kippenhok in en rond de legnesten. Graag deze eieren rapen en in het kantoor in eierdozen leggen. Eventueel datum er bij leggen op een papiertje.

Legnesten

Soms zit er een broedse kip op een ei of meerdere eieren. Advies is de kip op te pakken door met de handen om de borst en rug een tunnel te maken waarin de kip opgesloten zit. Kop van de kip naar je borst -buik houden. Kip naar buiten brengen en eieren rapen.

Broedse kip

Alles gedaan? Laat de serveerwagen weer naar zijn plaats rijden bij de deur naar de kinderspeelplaats en bedank je de kinderen voor hun hulp en kan er aan ouders en bezoekers worden verteld dat het feestje voorbij is en je langzamerhand gaat afsluiten. Advies is nog de handen te wassen bij de wasbak of in het toilet.

5. Voerschema april 2025

Voerschema april 2025 waarin gebruik wordt gemaakt van de plastic ***liter*** bekers die per dier (dierafbeelding en naam op litermaat, liter in blauwe cijfers) in de serveerwagen staan, hooibak staat eronder en gieter hangt eraan .
*Nieuw hooi is te vinden in hooibak onder het aquarium en in de schuur tegenover de personeelsruimte.
*Groenvoer wordt gebracht of zelf meegenomen en bestaat vaak uit: paardebloemen, wortel(loof), bloemkool, broccoli of stronken hiervan, appel, peer en soms sla (niet te veel willen geven aan knaagdieren en konijnen), ook kolen liever niet te veel.

Dier	Middag	Hoe te geven	Opmerkingen
Schildpad en vissen in waterbad	Voeren uit "dagdoos" in de kast boven schildpad, stukje groente of fruit. Eventueel met pincet voeren, mag ook snoepje zijn. Vissen eten van het schildpadvoer mee. Eventueel kleine stukjes (groene) groente.	Van boven af in het water laten vallen of met pincet.	Snoepjes zitten in een zakje in de kast boven de schildpad en hebben alle kleuren
Cavia dorp, meerdere cavia's	Caviabrok aanvullen indien nodig. Groenvoer geven. Hooi aanvullen. Water aanvullen	Caviabrokken in brokbakken, hooi in hooiballen die beneden en boven liggen.	Er mag 1 vitamine C tablet per cavia gegeven worden.
Aquarium tropische vissen	Punt van een theelepel visvoer en 1 snoepje	Strooien in het water	Theelepel en pincet voor snoepje liggen erbij
Chinchilla	Chinchillabrokken klein handje= 0,05 liter in voerbak. Plukje hooi. Water verversen. Zandbad verschonen door zand te zeven.	Hooi op bovenste verdieping leggen.	Zeef ligt op een ton in de chinchilla voorraadvoerbak, Zandbad leeg kieperen op de zeef en zeven, keutels in zeef weggooien, zand terug in zandbad.
Papegaaien	0,3 liter papegaaienvoer verdelen over beide voerbakken. Water verversen	Voerbakken in het hek kunnen draaien na schuif naar links te schuiven. Voor afleiding bij de voerbakken zie bij opmerkingen	Amandel of stukje walnoot op de plank in hoek kooi leggen en een stukje op de houten zitstok naast de sleutels. Of noten met stokjes aangeven.
Kippen binnen	Voorraad voerblik controleren of er nog genoeg kippenvoer in zit, anders aan-vullen.		Verblijf is onder parkieten volière
Volière binnen, parkieten en valkparkieten	Zaadhuidjes uit voerbak blazen, 0,25 liter parkietenvoer per voerbak. Water verversen		Voerbak kan draaien door eerst schuif naar links te schuiven.
Controleer of de waterbakken in de stal schoon zijn!			

Voerschema april 2025 waarin gebruik wordt gemaakt van de plastic ***liter*** bekers die per dier (dierafbeelding en naam op litermaat, liter in blauwe cijfers) in de serveerwagen staan, hooibak staat eronder en gieter hangt eraan .
*Nieuw hooi is te vinden in hooibak onder het aquarium en in de schuur tegen over personeelsruimte.
*Groenvoer wordt gebracht of zelf meegenomen en bestaat vaak uit: paardenbloemen, wotel(loof), bloemkool, broccoli of stronken hiervan, appel, peer en soms sla (niet te veel willen geven aan knaagdieren en konijnen), ook kolen liever niet te veel.

Dier	Middag	Hoe te geven	Opmerkingen
Konijnen buiten	0,4 liter konijnenbrokken. Wateraanvullen in drinkflessen en drinkbak schoonmaken en verversen . Hooi ruiven vullen	Voerbak staat achter deur in de konijnenheuvel.	Bij warm weer schaduwplekken maken! (Tarpa ophangen) Er zijn meerdere ruiven
Volière buiten, parkieten en valkparkieten	Groenvoer in ruiven. Waterbak schoonmaken en verversen (=drinkbad en badderbad).	Klaver of gras in ruiven aan volièrehek aan kant van de konijnenheuvel.	Volière openen met sleutel van toegangsdeur
Kippen			Eieren rapen in kippenhok in de wei en in
Kalkoen haan en hen	0,2 liter kippen voer	in voerbak, zit vast in het hek bij zandbak	
Alpaca's	1/2-1 liter alpacabrok afhankelijk hoeveel gras er in de wei staat. Hooi aanvullen.	Brokken geven in de voerbak in het hek achter de stal. Te bereiken via speelplaats. Of in metalen kommen of strooien op pad richting duiventil.	Hooi 10 cm plak in ruif in open schuur is ook voor de schapen en damherten.
Damherten	0,15 liter schapebrok	Brokken geven in de voerbak in het hek achter de stal. Te bereiken via speelplaats. Of in metalen kommen of strooien op pad richting duiventil.	Hooi 10 cm plak in ruif in open schuur is ook voor de geiten, schapen en alpaca's.
Geiten met lammeren	1/2-1 liter **schapenbrokken** afhankelijk hoeveel hooi er in de wei staat. Hooi aanvullen.	Brokken geven in de voerbak binnen in de stal dan kunnen ook **geitenbrokken** worden gegeven of buiten dan in voerbak in het hek achter de stal. Te bereiken via speelplaats.	Hooi 10 cm plak in ruif in open schuur is ook voor de damherten, schapen en alpaca's.
Schapen met lammeren	1/2-1 liter schapenbrokken. Hooi aanvullen.	Brokken geven in de voerbak binnen in de stal of buiten dan in voerbak in het hek achter de stal. Te bereiken via speelplaats.	Hooi 10 cm plak in ruif in open schuur is ook voor de damherten, geiten en alpaca's.

Controleer of de waterbakken tegen de stal aan schoon zijn!

6.Weetjes over de Dierenweide

Historie

Al in 2000 is het idee geboren om een dierenweide te realiseren in de omgeving bij het nieuw te bouwen zorgcentrum. Op 2 oktober 2009 is de Stichting Dierenweide Oostergast opgericht.

Foto van 6 januari 2010. Het eerste bestuur.
Bovenste rij v.l.n.r. Kuipers, Bosma, Koning. Er onder Aalfs (voorzitter) en Eleveld.
Dankzij de medewerking en vooral de inzet van velen, kon de dierenweide op 22 september 2011 geopend worden. De opening vond plaats door Bertus Fennema de toen al oud burgemeester van Zuidhorn.
Na een actie om namen in te sturen voor de dierenweide werd uit 25 inzendingen de naam “Zonneweide” gekozen. Dit als aanvulling op de naam Dierenweide Oostergast. De naam Zonneweide was ingestuurd door Tina van Duinen en Niels Jager en past bij de namen van de straten in de Oostergast en geeft tevens de betrokkenheid met het nabijgelegen zorgcentrum het Zonnehuis.
Een belangrijk onderdeel van de exploitatie is de samenwerkingsovereenkomst met Stichting de Zijlen. De overeenkomst behelst dat de Zijlen bij de start binnen de locatie van de Dierenweide een werkplek met de naam Zodiac heeft geopend. Op deze plek vinden, tot de dag van vandaag, mensen met een verstandelijke beperking een werkplek met het verzorgen van dieren.
In de volgende jaren werd steeds meer duidelijk dat het een goede keuze is geweest om op deze plaats een Dierenweide te starten. Naast de bezoekers vanuit het Zonnehuis weten ook veel ouders met (jonge) kinderen de Dierenweide te vinden.
In 2015 werd er een nieuw buitenverblijf gemaakt voor de konijnen. Deze z.g. konijnenheuvel biedt de mogelijkheid om ook als het gebouw gesloten is deze dieren te zien.

Organisatie
Doelstellingen
Het oprichten en in stand houden van een dierenweide
Het vergroten van de levensvreugde van de bewoners van het woonzorgcentrum
De bevordering van de integratie tussen de bewoners van het woonzorgcentrum, de bewoners van de Oostergast en de overige inwoners van het dorp Zuidhorn
Het vergroten van de diversiteit in de nieuwe wijk de Oostergast
Een duurzame en sluitende exploitatie en beheer van de dierenweide

De Stichting
De rechtsvorm is een stichting
De stichting is opgericht op 2 oktober 2009
De stichting heeft een bestuur dat momenteel bestaat uit vijf leden
De stichting is geheel onafhankelijk

7.Weetjes over de dieren.

De dieren die meestal buiten lopen of zijn.

Alpaca’s

Simba, op de voorgrond (wat kleiner vrouwtje) en Vos (de groter en donkerder is een man zonder ballen) wonen al sinds het begin op de Dierenweide.
Ze worden 1x per jaar geschoren. De wol is zo fijn dat hij heel goed de kou in de winter tegenhoudt. Alpaca wol is vuurbestendig. De wol van de alpaca voldoet aan de normen om te worden bestempeld als brandveilig.
De alpaca wordt in de hoge Andes als boerderijdier gehouden. Hij heeft een schofthoogte van 90 cm en een lange hals, met een wollige vacht
Een ruwe schatting gaat ervan uit dat er in de Andes meer dan drie miljoen alpaca's leven. Een alpaca wordt gemiddeld 25 jaar oud.
De alpaca leeft op de hoogvlakten van Ecuador, Bolivia, Chili, Uruguay en vooral Peru, met name de hoogvlakte van het Titicacameer in de districten Puno, Cusco en Arequipa. De alpaca gedijt het beste op een hoogte van 4400-5300 meter waar een
geringe luchtvochtigheidsgraad heerst. Daarentegen geeft hij wel de voorkeur aan zachte, vochtige grond voor zijn gevoelige pootjes, met mals gras en veel poelen om zich in te wentelen.

Schapenras Ryeland

In 2023 zijn twee ooien en een jonge ram bij ons in de Dierenweide gekomen. Ze voelen zich helemaal thuis.
De Ryeland is wereldwijd een populair schaap vanwege de fijne wol. De Ryeland wordt nog weleens vergeleken met de Merino. Sommigen vermoeden zelfs een gemeenschappelijke achtergrond van beide rassen.
Aannemelijker is dat de Ryeland zevenhonderd jaar geleden is ontstaan toen de monniken van Leominster in Herfordshire - gelegen in het oosten van Engeland, op de grens met Wales - schapen gingen fokken en ze na de oogst lieten grazen op de roggevelden. Daar hebben ze ook hun naam aan te danken: rye betekent rogge.
Het karakter van dit schaap is rustig, vriendelijk, verdraagzaam en meegaand. Door haar wollige uiterlijk en aanhankelijke karakter wordt de Ryeland wel de ‘teddybeer’ onder de schapen genoemd. Uitermate vriendelijk voor kinderen, een hobby schaap bij uitstek.

Geiten

Al vele jaren bij ons op de Dierenweide. Geiten zijn heel nieuwsgierig en ook wel brutaal.
Het woord geit komt van Germaanse gait-z. De gedomesticeerde geit wordt opgevat als een gekweekte ondersoort van de wilde geit,
Mensen uit de prehistorie tekenden al geiten op de muren van grotten. Tienduizend jaar geleden bedachten de mensen dat het best handig zou zijn om geiten te houden. Ze maakten wilde geiten tam en gebruikten ze voor de melk en voor het vlees.
Voor de oorlog was de geit de koe van de armen.
Nu is het aantal melkgeiten in Nederland ruim 476.000.

Konijnen

Bij ons wonen ze in de konijnenheuvel. Een onderkomen dat we in 2019 hebben gerenoveerd. We hebben meerdere rassen. Konijnen werden voor het eerst gehouden door de Romeinen. Het konijn leeft alleen van plantaardig voedsel. Ook eet het zijn eigen keutels op (coprofagie).
Haasachtigen waaronder konijnen behoren niet tot de knaagdieren, al wordt dit vaak gedacht. Knaagdieren beschikken in het bovenste deel van het gebit over maar twee snijtanden, terwijl haasachtigen er vier hebben, waarvan de twee stifttanden achter de bovenste snijtanden staan.

Kippen

We hebben een ruim aanbod van kippen en één haan. Het is een gezellige kloek. Het zijn gemengde rassen maar de haan is een Zweedse Bloem.

Kalkoen

Een kalkoen wordt gekenmerkt door zijn bronskleurig, iriserend verenkleed en de naakte rode kop, met vlezige blauwe en rode lellen aan beide kanten van zijn snavel en het geluid dat hij voortbrengt.
Deze omnivore dieren eten allerlei zaden, kruiden, wortels, knoppen en bloemen, maar ook insecten en andere ongewervelden staan op het menu. De kuikens voeden zich vooral met insecten. Tijdens het broedseizoen baltsen de mannetjes met uitgespreide staart, laag gehouden vleugels en opgeheven kop, terwijl ze klokkende geluiden maken.
Kalkoenen zijn zeer weerbaar: ze pikken, krabben en delen klappen uit met hun vleugels. Ze hebben een uitstekend gezichtsvermogen overdag, maar 's nachts kunnen ze minder goed zien. Ze zijn ook zeer beweeglijk. Een kalkoen haalt een topsnelheid van wel 40 km/h en ze vliegen met snelheden van rond de 90 km/h.

Damherten

Er lopen vanaf het begin al damhertjes in onze wei. Ze blijven wat schuw en zijn vaak ver weg van het gebouw aan het grazen. Maar als je voert komen ze wel naar je toe. Sinds 2023 hebben we ook een damhert bok, die in februari elk jaar volledig zijn gewei. In 2024 gebeurde dit in mei-juni vanwege zijn jonge leeftijd.
De damhert bok is helaas overleden in maart 2024.
Het damhert is een evenhoevig zoogdier uit de familie van de hertachtigen. Tussen de ijstijden leefden de damherten onder andere tot in West-Europa, maar de laatste ijstijd heeft de dieren naar Klein-Azië verdreven.
De Romeinen brachten de soort weer met zich mee en verspreidden het dier door het gehele Romeinse Rijk.
Tegenwoordig komt het op alle continenten behalve Antarctica voor. Het damhert is de soort die het vaakst gehouden wordt in hertenkampen.

Duiven

We hebben vanaf het begin duiven gehad. In 2021 is er een duiventil geplaatst in de wei. Hier zitten op dit moment alleen stadsduiven in. Deze worden sinds mei 2024 niet meer gevoerd.
In de volière zitten tortelduiven. Een tortelduif is kleiner dan de houtduif met een zwart witte nekband.

Dieren die in het gebouw leven:

Papegaaien

Onze papegaaien, v.l.n.r. Kobus, Dodo en Tommie. Dodo en Tommie zijn allebei met de hand grootgebracht, daardoor zijn ze erg mak.
Dodo is een Ara en heeft wel wat lichamelijke beperkingen. Zijn poten, ogen en verenkleed zijn afwijkend.
Kobus is het mannetje en Tommie het vrouwtje. Het zijn grijze roodstaartpapegaaien. Een soort dat leeft in de regenwouden.
Dit soort is beschermd en mag niet meer gevangen worden. Deze twee komen van een Nederlandse kweker.
Ze kunnen wel ruim 50 jaar worden en zijn zeer slimme vogels die goed kunnen leren spreken.
Sinds mei 2024 hebben ze ook een buitenverblijf.

Parkieten en valkparkieten

Zitten in een binnen en buiten verblijf. Zijn echte druktemakers. Parkieten zijn kleine papegaaiachtigen met een lange staart ten opzichte van de lichaamslengte, de grasparkiet is misschien de bekendste.

Van oorsprong is de grasparkiet een inheemse vogel uit Australië. Deze vogel wordt in veel westerse landen gekweekt en gevangen gehouden.

Chinchilla’s

Pikachu, wit en Macho zwart. 2 mannetjes.
De chinchilla is een cavia-achtig knaagdier uit het Andes gebergte in Zuid-Amerika. Chinchilla's zijn jarenlang gejaagd om hun pels. Ze hebben een dikke, zilver- of blauwgrijze vacht waarvan uit elk haarzakje meer dan 50 haren groeien. De haren staan daardoor altijd overeind.

Ze zijn erg stressgevoelig en hebben graag een rustige omgeving. Ze zijn vooral 's nachts actief. Vroeger fokte men chinchilla's om hun zachte bont.

Cavia’s

De cavia, ook wel genoemd Guinees biggetje. Het knaagdier wat van nature in de Andes voorkomt.
De naam 'Guinees biggetje' die ook nog in het Engelse guinea pig te herkennen is, is misleidend. Cavia's zijn niet verwant aan varkens en komen uit Zuid-Amerika terwijl Guinea in Afrika ligt.
Het woord 'cavia' zou afkomstig kunnen zijn van 'cavum', het Latijnse woord voor een hol of holte. Veel cavia soorten leven in het wild immers in holen.
Cavia's eten groenvoer, fruit en zaden, maar voornamelijk gras en hooi.
Een van de opvallendste kenmerken van cavia's die van belang zijn voor hun verzorging, is dat ze net als mensen en de meeste apen door een defect aan het gluconolactone oxidase-gen (GULO-gen) zelf geen vitamine C kunnen aanmaken en dat uit het voedsel moeten krijgen.

Schildpad

De vrouwelijke geelwangschildpad is waarschijnlijk van 2008 en is in 2014 bij ons komen wonen.
Vanaf eind 2023 heeft ze een groot waterbad ter beschikking met een warm eiland. In het waterbad leven allerlei soorten vissen die het bad schoonhouden.
Zij komt in het wild voor in het zuidoosten van de Verenigde Staten en het noordoosten van Mexico.
Ze worden nu bijna overal in Nederland gevonden omdat veel mensen hun schildpad hebben gedumpt in vijvers en sloten.
Er is nu een invoerverbod.
De levensverwachting van de schildpad is dertig jaar,

Tropische Siervissen

In het oude aquarium van de schildpad is sinds april 2024 een groep tropische vissen komen wonen samen met waterplanten. Ze zijn er in alle kleuren en maten.

